

**A Dunamelléki Református Egyházkerület
lelkésztovábbképzési programja a 2023. évre**

*Felelős szervező: Molnár Ambrus, református lelkipásztor
a Dunamelléki Református Egyházkerület Lelkésztovábbképző Intézetének vezetője*

A kreditelszámolás ciklusa: 6 évente 90 kredit összegyűjtése szükséges (15 kredit/év)
A kreditszámítás megváltozott alapja a Dunamelléki Református Egyházkerület 2022.
november 22-én tartott közgyűlési határozata alapján: 1 kredit = 45 perc

I. EGYNAPOS KÉPZÉSEK

2023. MÁRCIUS 6. HOMILETIKA: Kortárs homiletikai mozgalmak elmélete és gyakorlata (2 előadó 3 blokkban)

A továbbképzés előadói:

Drs. Mikola Borbála: *református lelkipásztor, Covenant Theological Seminary doktorandusza*

Győri Tamás József: *evangélikus lelkész, tanár, tanácsadó, tréner*

A továbbképzés helyszíne: Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Kara, Ráday-ház (1092 Budapest, Ráday u. 28.)

A továbbképzés kreditértéke: 6 kredit

A továbbképzés előadásainak címei:

Drs. Mikola Borbála: Langham Preaching homiletikai elmélete

Győri Tamás József: David Jackman mozgalmának homiletikai elmélete

Drs. Mikola Borbála és Győri Tamás József: A Langham Preaching és a David Jackman homiletikai rendszerrel homiletikai műhelymunka

Az előadások tartalmának kifejtése (absztrakt):

Egyházunk Zsinata a 2023. évben a lelkipásztori hivatást állítja egyházunk figyelmének homlokterébe. A református lelkipásztor szolgálatának egyik csúcspontja az igehirdetés. A képzésen két olyan kortárs homiletikai mozgalom kerül bemutatásra, melynek protestáns evangéliumi teológiai alapjai vannak és amelyek hazánkban évek óta elérhetőek.

Az első előadásban a még John Stott által indított homiletikai mozgalom elmélete, teológiai és bibliai alapjai kerülnek bemutatásra. Az Angliából indult felekezeti mozgalom, célja, hogy segítsen a lelkipásztoroknak, prédikátoroknak tudatosan készülni az igehirdetésre és minél eredményesebben megszólítani az őket hallgatókat. A Langham Preaching homiletikai elmélete az alapigéhez való teológiai hűség mellett ugyanolyan hangsúlyt helyez a kommunikáció és a relevancia jelentőségére is.

A második előadás pedig a David Jackman nevével fémjelzett homiletikai mozgalom, amely a magyarázó igehirdetés elméletét és gyakorlatát hozza közel. A Magyarországon gyakorolt, tanított műfajok közül a homíliához áll legközelebb ez az úgynevezett expository preaching, amelyet legtöbbször értelmező vagy kifejtő igehirdetésnek fordítanak. A magyarázó igehirdetésben a hangsúly azon van, hogy a Biblia szövege erőteljesen irányítja és keretezi az üzenet tartalmát.

A harmadik blokkban pedig a bemutatott két homiletikai módszert műhelymunka keretében alkalmazzák a résztvevők.

Az előadás és az azt követő megbeszélés időtartama: 90 perc (előadásonként)

Max. létszám: 70 fő

2023. MÁRCIUS 20. - GYÜLEKEZETÉPÍTÉS: A munkatárs-tanítványképzés gyülekezeti lehetőségei

A továbbképzés előadói:

Dr. Lovas András: *református lelkipásztor, misszió referens – DMRE*

Dr. Steiner József: *baptista lelkipásztor, missziológus, teológiai professzor - TCMI, mérnök*

A továbbképzés helyszíne: Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Kara, Ráday-ház (1092 Budapest, Ráday u. 28.)

A továbbképzés kreditértéke: 6 kredit

A továbbképzés előadásainak címei:

Dr. Lovas András: A „Tanúim Lesztek” tanítványképzés teológiai szemlélete

Dr. Steiner József: A tanítványt képző lelkipásztor önképzése

Dr. Steiner József: A személyes tanítványképzés és a mentori csoport tanítványképző lehetősége és ereje

Az előadások tartalmának kifejtése (absztrakt):

Mivel a keresztyénség közösségi természetű és egy közösségben több szolgálati lehetőség és szükséglet van, mint amit a legtöbb talentummal rendelkező lelkipásztor el tud végezni, már csak ezért is elengedhetetlen a szolgálói közösség megléte. Mindezt megelőzően azonban a Biblia arról beszél, hogy az evangéliumban való szolgálat alapvetően közösségi természetű. Ehhez kívánunk segítséget nyújtani a munkatárs-tanítványképzés gyülekezeti lehetőségeinek és feltételeink tisztázásával.

Az első előadásban egy református teológiai háttérű, jelenleg is népszerű módszernek, a „Tanúim Lesztek” tanítványképzésnek a teológiai alapjait, szemléletét mutatjuk be. A képzés az amerikai SURGE SCHOOL adaptációja, amely mögött Michael Goheen kanadai református missziológus munkája áll. A képzés teológiája négy pilléren

nyugszik. Az első a bibliai metanarratíva fontossága. A második a megszentelődés hangsúlya. A harmadik a missziói szemlélet. A negyedik a keresztyén hivatástudat. A tanítványképzésnél az egyik legfontosabb szempont a bibliai, teológiai megalapozottság. Azonban ezzel együtt szükség van arra is, hogy a képzést végző lelkipásztor olyan test-lelki állapotban legyen és maradjon, amely a tanítványok formálódásának emberi lehetőségeit segíti elő. Mi ennek a teológiai, biblia alapja, hogy egyáltalán figyeljünk magunkra és milyen evangéliumi lehetőségeink vannak-e kapcsán? A második előadásban a tanítványt képző lelkipásztor önképzéséről lenne szó. A tanítványképzésről hagyományosan úgy gondolunk, mint amelyet a lelkipásztor végez csoportosan. A társadalmunk és az életmódunk változásával azonban egyre nagyobb lehetőség és szükség mutatkozik a négy szem között zajló, személyközi tanítványképzésre. Ezzel együtt pedig a lelkipásztor mellett a hitben érett és a teológiában járatos gyülekezeti munkatársaknak is egyre nagyobb lehetősége mutatkozik a keresztyén tanítás átadásában. Ezek alapján az utolsó előadásban a személyes tanítványképzés és a mentori csoport tanítványképző lehetőségéről, teológiai alapjairól és módszertanáról lesz szó.

Az előadás és az azt követő megbeszélés időtartama: 90 perc (előadásonként)

Max. létszám: 70 fő

2023. ÁPRILIS 17. - AZ EVANGÉLIUM HIRDETÉSE VÁLTOZÓ JOGI KÖRÜLMÉNYEK KÖZÖTT

A továbbképzés előadói:

Dr. Lenkovics Barnabás: *Magyar jogtudós, egyetemi tanár - SZE DFK, 2001 és 2007 között az állampolgári jogok országgyűlési biztosa, 2007 és 2016 között az Alkotmánybíróság tagja.*

Dr. Hack Péter: *Magyar jogtudós, egyetemi tanár – ELTE-ÁJK, politikus.*

Dr. Bogárdi Szabó István: *református lelkipásztor, egykori református püspök, egyetemi tanár – KRE-HTK*

A továbbképzés helyszíne: Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Kara, Ráday-ház (1092 Budapest, Ráday u. 28).

A továbbképzés kreditértéke: 6 kredit

A továbbképzés előadásainak címei:

Dr. Lenkovics Barnabás: *Európai jogrendszer alapjai és jelenlegi alakulása az emberi méltóság értelmének változása fényében.*

Dr. Hack Péter: *Päivi Räsänen jogi esete és tanulságai az evangélium hirdetésére nézve*

Dr. Bogárdi Szabó István: A Skót Egyház egyházi jogi átalakulásai, ennek mentén jelentkező egyházszakadások, és az ebből levonható tanulságok saját egyházunk számára

Az előadások tartalmának kifejtése (absztrakt):

A keresztyén üzenet tartalma nem változik, de az a lelki-fizikai környezet, amelyben továbbadásra kerül, folyamatosan módosul. Mivel a keresztyén evangélium igazsága Isten Kijelentéséhez kötött, amely nem változik, így az evangélium mellett maradván a keresztyén gyülekezetek azzal szembesülhetnek, hogy egyszer a társadalom jogi szabályozásai kedveznek számukra, összhangban vannak a bibliai alapigazságokkal, máskor éppen ellenkezőleg, a keresztyén igazságok és az azokat vállalók kívülállók, sőt ellenségekké is válhatnak. Jelen képzéssel az utóbbi évtizedekben és években tapasztalható erős jogi változásra figyelünk, mely közvetlenül érinti azt, hogy mit tart az adott társadalom jónak és rossznak, kívánatosnak és elkerülőnek. Sőt, ennek lenyomata helyet követel magának az egyházak belső jogi szabályozásában is. Mindez közvetlen hatással van a magyar társadalomban munkálkodó református gyülekezetekre is. A jogi körülmények változásának tudatosításával, a tendenciák komolyan vételében szembesülhetünk azzal, hogy milyen lehetőségeink vannak, illetve milyenek lesznek az evangélium továbbadására.

Az első előadásban a római alapokon álló, de a zsidóság és a keresztyénség által formált európai jogrendszer jelenkori változásairól hallunk, amely kimutathatóan távolodik a gyökerektől.

A távolság érzékelhetően jelenik már meg, melyet egy társadalmi jogi esettanulmányon kívánunk bemutatni. Páivi Räsänen Biblia-pere és az abból következő tanulságok képezik a második előadás témáját.

Végül pedig egy egyházi jogi esettanulmánnyal szembesülve ráirányítjuk a figyelmet arra is, hogy a jelenség az egyházakon belül is megmutatkozik. A Magyarországi Református Egyházhoz hagyományosan közel álló Skót Egyházban az utóbbi években a házasság és a szexualitás körül végbement egyházi jogi változásokról lesz szó, mely egyházszakadáshoz vezetett. Ezek tanulságai fontos tapasztalatot jelent saját egyházunk és gyülekezeteink számára.

Az előadás és az azt követő megbeszélés időtartama: 90 perc (előadásonként)

Max. létszám: 70 fő

2023. MÁJUS 15. - EGYHÁZ ÉS KULTÚRA

A továbbképzés előadói:

Dr. Hoppál Péter: *politikus, egyházzeneész, karnagy, kormánybiztos*

Dr. Köves Slomó: *főrabbi EMIH, történész*

Köntös László: *református lelkipásztor, Dunántúli Református Egyházkerület Tudományos Gyűjteményeinek igazgatója, Dunántúli Református Egyházkerület kommunikációs igazgatója*

A továbbképzés helyszíne: Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Kara, Ráday-ház (1092 Budapest, Ráday u. 28.)

A továbbképzés kreditértéke: 6 kredit

A továbbképzés előadásainak címei:

Dr. Hoppál Péter: Kulturális trendek a művészetekben és azok hatása a társadalomra

Dr. Köves Slomó: Szokások és rítusok haszna és megtartó ereje a kulturális trendek keresztútjában

Köntös László: Apologetikus teológiai viszony a jelenkori kultúrához

Az előadások tartalmának kifejtése (absztrakt):

Kultúra nélkül nincs emberi élet. A keresztyénség azonban mindig ellenkultúra ebben a világban, vagyis a forrása nem az ember maga, hanem a természetfeletti Isten. Ez azt is jelenti, hogy fontos megkülönböztetni a keresztyén igazságokat és törekvéseket a nem keresztyén társadalmi igazságoktól és törekvésektől. A megkülönböztetés azért is lényeges, hogy a keresztyénség számára világosak legyenek azok a konfrontációs pontok, témák, amelyekről mind az egyháznak, mind a társadalomnak van üzenete, azonban az álláspontok eltérnek egymástól, alternatívák.

A képzési nap első előadásában fel kívánjuk vázolni a kortárs kulturális trendeket, melyek a művészetekben hatnak, befolyást gyakorolva a jelenkori társadalmunkra. Mindezzel azért fontos tisztában lennünk református lelkipásztorként, hiszen az e hatás alatt élőkét kívánjuk elérni az evangéliummal, ennek a hatásnak vannak kitéve a gyülekezeteink tagjai és mi magunk is.

A második előadás a zsidóság évezredes hagyományaira és szokásaira fókuszál, melyek a legváltozatosabb kulturális körülmények között, idegen társadalmi környezetben segítettek a zsidóságnak fennmaradni. A szokások és a rítusok haszna a protestáns hagyományon belül klasszikusan egy bizonytalan terület, amely kapcsán gyakran tapasztalunk túlkapásokat, mondván mi már az Újszövetségben élünk. Teológiai értelemben igaz, de antropológiai szükségleteink megegyeznek az ószövetségi emberével és így a jelenkori zsidósággal is. Az ő szokásaik és rítusaik megtartó haszna segíthet bennünket, hogy a saját református szokásainkat és rítusainkat felfedezzük, megerősítsük és ha szükséges, kiegészítsük.

Végül pedig arra keressük a választ, hogyan viszonyuljunk református lelkipásztorokként a jelenkori kultúrához. A kérdés kapcsán csábító a szélsőségekbe esni, hiszen azok leegyszerűsítik a küzdelmet: vagy fogadjunk el mindent, vagy szakadjunk ki és maradjunk távol. A protestáns hagyományunk azonban differenciált hozzáállásra tanít, amelyben fel kell ismernünk a kultúránkban az Isten szerinti értékeket és ezzel együtt meg kell kérdőjeleznünk azokat, amelyek ellene mondanak a

keresztyénségnek. A megfelelő viszony tehát apologetikus. Ennek teológiai alapjairól és gyakorlati alkalmazhatóságáról szól az előadó.

Az előadás és az azt követő megbeszélés időtartama: 90 perc (előadásonként)

Max. létszám: 70 fő

2023. JÚNIUS 5. - MÓDSZERTAN: A módszertan jelentősége a teológiában

A továbbképzés előadói:

Dr. Szabados Ádám: *teológus, író, blogger, a Divinity blog szerzője, a Fiúság akadémia oktatója, az Evangéliumi Fórum egyik vezetője, húsz évig volt lelkipásztor a Veszprémi Evangéliumi Keresztény Gyülekezetben, jelenleg egyik igehirdetője*

Drs. Pataki András Dávid: *református lelkipásztor, történelem szakos bölcsész, egyetemi tanársegéd – KRE-HTK*

Drs. Molnár Ambrus: *református lelkipásztor, KRE-HTK doktorandusza*

A továbbképzés helyszíne: Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Kara, Ráday-ház (1092 Budapest, Ráday u. 28.)

A továbbképzés kreditértéke: 6 kredit

A továbbképzés előadásainak címei:

Dr. Szabados Ádám: A kortárs liberális teológiák hét módszertani hibája

Drs. Pataki András Dávid: Evangéliumi módszer az exegetikai teológiában

Drs. Molnár Ambrus: Evangéliumi módszer a rendszeres teológiában

Az előadások tartalmának kifejtése (absztrakt):

Református lelkipásztorokként, teológusokként nagy figyelmet fordítunk egy-egy teológiai kijelentés, rendszer tartalmi megállapításaira, de annál kevesebbet a tartalom mögött levő módszertanra. A módszertan lényege, hogy milyen lépéseken megy végig a teológus, míg létrehozza rendszerét. Amennyiben a módszertanban problémás, bizonytalan tényezők találhatók, akkor azok hatása kódolva lesz a későbbi tartalomban. Teológiai tudatosságunknak és megalapozottságunknak ezért fontos része kell legyen, hogy válaszolunk arra a kérdésre is, „Hogy készül a teológia”? Jelen képzésben kifejezetten az evangéliumi, reformátori teológiai módszerekre reflektálunk és megvizsgáljuk, hogy mi különbözteti meg őket más teológiai módszerektől. Az első előadásban a kortárs liberális teológiák módszertanával, a másodikban az exegetikai módszerekkel, a harmadikban pedig a kortárs rendszeres teológiai metodológiával foglalkozunk.

Az előadás és az azt követő megbeszélés időtartama: 90 perc (előadásonként)

Max. létszám: 70 fő

2023. SZEPTEMBER 18. - EGYHÁZTÖRTÉNET: Egyháztörténeti helyzetek teológiai tanulságai

A továbbképzés előadói:

Dr. Ósz Sándor Előd: *református lelkipásztor, főlevéltáros – Erdélyi Református Egyházkerület*

Drs. Márkus Tamás András: A 20. századi modernista-fundamentalista vita és annak teológiai és egyházi tanulságai

Dr. Csűrös András Jakab: A 20. századi magyarországi diktatúrák teológiai és egyházi tanulságai

A továbbképzés helyszíne: Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Kara, Ráday-ház (1092 Budapest, Ráday u. 28.)

A továbbképzés kreditértéke: 6 kredit

A továbbképzés előadásainak címei:

Dr. Ósz Sándor Előd: A 17. századi teológiai racionalizmus és pietizmus viták, azok teológiai és egyházi tanulságai

Drs. Márkus Tamás András: A 20. századi modernista-fundamentalista vita és annak teológiai és egyházi tanulságai

Dr. Csűrös András Jakab: A 20. századi magyarországi diktatúrák teológiai és egyházi tanulságai

Az előadások tartalmának kifejtése (absztrakt):

A történelem az élet tanítómestere. Tartja a latin közmondás. Ez alapján azt is mondhatjuk, hogy az egyháztörténelem a gyülekezeti élet tanítómestere. A gondolat mögött az emberi természet változatlansága húzódik meg. Ez pedig azt jelenti, hogy egy rossz döntés évszázadokkal később is rossz következményeket eredményez, illetve fordítva is. Jelen képzéssel olyan egyháztörténeti folyamatokat hozunk közel, melyek lényege közel áll a mai egyházi küzdelmeinkhez. Szeretnénk ezeket megvizsgálva, a következményeiket megismerve segítséget kapni a mi jelenkori kérdéseinkhez. A teológiai reflexiók, egyháztörténeti tényfeltárás, a szembenálló felek érveinek és motivációinak megmutatása kapaszkodókat adhat a mi egyházi küzdelmeinkben.

Az első előadásban a 17. századi magyar teológiai vitákkal foglalkozunk és azok egyházi tanulságaival. A viták egyik gerjesztője a puritanizmus, magyar képviselője Medgyesi Pál, aki és amely erős kihívója lesz az élet szentségét és a kegyesség gyakorlását elfeledő aprólékos elmélet fejtegetéseknek.

Ezt követően a 20. század elején az Egyesült Államokban kirobbanó vitáról lesz szó, mely a fundamentalisták és a modernisták között zajlott. A folyamatban szó lesz a régi teológiai szemináriumok liberalizálódásáról, egyházszakadásról, új teológiák alapításáról, többek között John Gresham Machen presbiteriánus teológus munkásságáról, aki kezdetben a Princetoni Szeminárium újszövetséges professzora volt, majd a modernista teológia elleni küzdelem vezetője lett, aki végül arra kényszerült, hogy Pinceton ortodox alternatívájaként megalapítsa a Westminster Teológiai Szemináriumot.

Végül pedig a 20. századi magyarországi diktatúráknak az egyházra, közelebbről pedig a református gyülekezetekre gyakorolt hatásairól és azok tanulságáról lesz szó. A magyar reformátusság anarchiával, államosítással, bebörtönzéssel, megfélemlítéssel és további szörnyű fizikai próbatételekkel nézett szemben az elmúlt száz évben. Vannak akiket ez az ellenállás, másokat a kiegyezés irányába sodort. Ebben a korban is megjelenik a jóléti és a krisztusi evangélium. A mai környezetben, amikor egyre komolyabb véleményterrorral és gondolati diktatúrával szembesülünk, érdemes az eleink által megélt eseményeket és azok tanulságait megismernünk.

Az előadás és az azt követő megbeszélés időtartama: 90 perc (előadásonként)

Max. létszám: 70 fő

2023. OKTÓBER 16. - HOMILETIKA: Homiletikai helyzetek a vasárnapi istentiszteleten túl szekuláris közegben

A továbbképzés előadói:

Dr. Literáty Zoltán: *református lelkipásztor, egyetemi docens – KRE-HTK*

Dr. Hős Csaba: *református lelkipásztor, főiskolai adjunktus – SRTA*

Dr. Fekete Károly: *református lelkipásztor, egyetemi tanár, püspök – DRHE*

(Időhiányban nem tudta vállalni: Dr. Steinbach József: *református lelkipásztor, püspök, óraadó teológiai tanár –PRTA)*

A továbbképzés helyszíne: Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Kara, Ráday-ház (1092 Budapest, Ráday u. 28.)

A továbbképzés kreditértéke: 6 kredit

A továbbképzés előadásainak címei:

Dr. Literáty Zoltán: Evangelizáció szekuláris környezetben

Dr. Hős Csaba: Gyülekezeten kívüli homiletikai alkalmazások szekuláris környezetben

Dr. Fekete Károly: Kazuáliák szekuláris környezetben

Az előadások tartalmának kifejtése (absztrakt):

A lelkipásztori hivatás évében jelen előadás olyan homiletikai helyzetekkel foglalkozik, amelyek a vasárnapi istentiszteleten kívüli társadalmi környezetben, szekuláris közegben zajlanak. Ebben a helyzetben a lelkipásztornak egyszerre kell a Biblia világával, teológiai, homiletikai üzenetével és a jelenkori szekuláris társadalom működésével tisztában lenni. A cél, hogy az evangéliumi üzenet olyan módon jusson el a „hagyományosan” Istennel és a természetfeletti világgal nem számoló emberhez, hogy belássa és megértse, az emberi élet nagy kérdéseire csak akkor van megnyugtató válasz, ha Isten létezik.

Az első előadás az evangelizációval foglalkozik. A résztvevők abban kapnak segítséget, hogy az evangélium szívéét, Jézus Krisztus helyettes áldozatát, annak szükséges előfeltételeit (bűn, törvény és kárhozat) és következményeit (kegyelem, újjászületés és örök élet) hogyan lehet megértetni azzal, aki materialista, szekuláris világfelfogással él. A második előadásban azokra a homiletikai helyzetekre fókuszálunk, amikor a lelkipásztort valamilyen nagyobb társadalmi eseményen igei gondolatokra kéri fel. Ilyen lehet például egy szoboravatás, foci pályát átadás vagy egy kórházi épületrész felújítása. Hogyan tudjuk az evangéliumot olyan helyen és olyan emberek közt megjeleníteni, ahonnan és akiktől első ránézésre kimutathatatlan kapcsolópont található. A harmadik blokkban pedig a vasárnapi istentiszteleten kívüli klasszikus homiletikai helyzetekről, a kazuáliákról lesz szó. A református lelkipásztor gyakran tapasztalja, hogy a házasságkötés megáldását már alig énekel valaki a gyülekezetből vagy a temetésen szinte egyedül mondja az Apostoli Hitvallást. Mindez a szekuláris társadalom valóságának a jele. Mindezt tudomásul véve olyan módon szükséges a szolgálatokat végezni, fontos és meghatározó életeseményekre reagálni, hogy az evangélium a lehető legközelebb kerüljön azokhoz, akik lehetséges, hogy akkor hallják először. A változhatatlan evangéliumi, teológiai igazságokat hogyan tudjuk a születés, házasságkötés és a halál életeseményeiben a világi valóságértelmezéssel rendelkező emberek számára továbbadni?

Az előadás és az azt követő megbeszélés időtartama: 90 perc (előadásonként)

Max. létszám: 70 fő

2023. NOVEMBER 6. - GYÜLEKEZET ÉS CSALÁD

A továbbképzés előadói:

Fűrész Tünde: *Kopp Mária Intézet a Népesedésért és a Családokért (KINCS) elnöke*

Uzsalyiné Dr. Pécsi Rita: *neveléskutató, főiskolai tanár -AVKE*

Fodorné Dr. Ablonczy Margit: *református lelkipásztor, családterapeuta, lelkigondozó, egyetemi adjunktus KRE-HTK*

A továbbképzés helyszíne: Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Kara, Ráday-ház (1092 Budapest, Ráday u. 28.)

A továbbképzés kreditértéke: 6 kredit

A továbbképzés előadásainak címei:

Fűrész Tünde: A nemi szerepek és a család megváltozott helyzete a demográfiai adatok tükrében

Uzsálné Dr. Pécsi Rita: A nevelés megváltozott helyzetének hatása a családra

Fodorné Dr. Ablonczy Margit: Családi konfliktusok gyülekezeti rendezésének lehetőségei

Az előadások tartalmának kifejtése (absztrakt):

A társadalmi élet alapegységei a jól működő családok, amely erős hiánycikk lett az utóbbi évtizedekben. A gyülekezeti életnek is igen fontos alapjai az elkötelezett családok. A családok azonban egyre több kihívással találják szembe magukat: átértelmezett nemi szerepek, demográfiai hanyatlás, a gyermeknevelés világnézeti liberalizálódása és az együttélésből fakadó mély sérülések feldolgozatlanságai. A képzés alkalmával ezekben kívánunk segítséget nyújtani.

Az első előadásban az évtizedek óta csökkenő magyar demográfiai helyzet tükrében a nemi szerepek és a család megváltozott helyzetéről lesz szó. A nemi szerepek és azok haszna, célja a valóságértelmezés teljességével kapcsolatban van, tehát elsősorban filozófiai-teológiai kérdés. Ha materialista alapon gondolkodunk a férfiasságról és a nőiességről és az áhított egyenlőségről, akkor a férfi és a nő csak akkor lehet egyenrangú, ha fizikai értelemben ugyanarra képes. Ennek a gondolat a következménye az a jelenkori törekvés, hogy a nők a férfikkal együtt versenyezzenek és a férfiak is szülhessenek. Mindez azonban korántsem boldogabb, biztonságosabb társadalmat, hanem a hanyatlás jeleit mutatja.

A demográfiai hanyatlásban bár még születnek gyermekek, de az ő nevelési alapelvük is sok esetben igazodott a posztmodern filozófiai alapon álló pedagógiai elvekkel. A pedagógia legfontosabb előfeltevése antropológiai. Amennyiben azonban eltűnik az ember eredetére, rendeltetésére és végzetére vonatkozó keresztyén távlat, és csak az önmagunk megfejtése, kitalálása marad, eluralkodik a bizonytalanság és a céltalanság, amely depresszióhoz, illetve más mentális betegségekhez vezet a gyermekek körében. Mindezt azért kell értenünk lelkipásztorokként, hogy a családok gondozásának szolgálataiban a megfelelő bibliai-teológiai alapigazságok megalapozottságával kezdjük szolgálatunkat. A második előadásban a nevelés megváltozott helyzetével és a családra gyakorolt hatásával foglalkozunk.

Végül pedig azokat a gyülekezeti lehetőségeket vesszük sorra, amely a családokban előforduló konfliktusok lehetőségeihez járulnak hozzá. Fontos látnunk, hogy a gyülekezeten belül sok minden rendezhető, de nem minden. A határok világossá tétele magabiztosságot és teológiai bátorságot nyújt a lelkipásztorok számára, mely egyben egy nagy lehetőség a gyülekezeti tagoknak is, hogy az eluralkodó terápiás szemlélet világában számoljanak a gyülekezet, a lelkipásztor és mindenek előtt Isten Igéjének gyógyító közegével.

Az előadás és az azt követő megbeszélés időtartama: 90 perc (előadásonként)

Max. létszám: 70 fő

2023. NOVEMBER 20. – GYÜLEKEZETÉPÍTÉS: Egyházi intézményeink reformátussága

A továbbképzés előadói:

Zila Péterné: *Báránycsúti Svábhegyi Református Óvoda igazgatója*

Elérhetőség:

Dr. Csűrös András Jakab: *református lelkipásztor, egyháztörténész, egyetemi adjunktus – KRE PK*

Dr. Szontagh Pál Iván: *pedagógiai szakértő, főiskolai docens – KRE PK, Református Pedagógiai Intézet igazgatója*

A továbbképzés helyszíne: Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Kara, Ráday-ház (1092 Budapest, Ráday u. 28.)

A továbbképzés kreditértéke: 6 kredit

A továbbképzés előadásainak címei:

Dr. Csűrös András Jakab: A református lelkiség az intézményben

Zila Péterné: Intézményi munkatársak bevonása a gyülekezetbe

Dr. Szontagh Pál Iván: A gyülekezet intézményi jelenléte és hatása

Az előadások tartalmának kifejtése (absztrakt):

Egyházunknak történelmi hagyománya van az egyházi intézmények fenntartásában. Bár a szocializmus idején a református intézményhálózat az államosítás miatt majdnem teljesen megszűnt, rendszerváltást követően fokozatosan lehetőség nyílt a visszaállításra, illetve bővítésre. A gyülekezeti fenntartású református egyházi intézményrendszer ma már ismét országos kiterjedésű. Jelen képzéssel az intézményeink református vonatkozásának átgondolásában és teológiai megalapozásában nyújtanak segítséget az előadók.

A társadalmi szekularizáció, a munkaerőhiány és a társadalmi változások miatt kivételes esetben fordul elő, hogy a teljes munkatársi közösség személyes református identitással és gyülekezeti kapcsolattal rendelkezik. Enélkül azonban nem beszélhetünk református egyházi intézményről. A második előadásban arról lesz szó, hogy egy olyan intézményben, amely elsősorban kifejezetten nem egyházi, hanem társadalmi feladatot lát el (pl. oktatási nevelési intézmény), milyen sajátosságot, különbözőséget jelent számára a reformátusság. Hogyan jelenik meg és hatja át az adott intézményben végzett munkát a reformátusság? Mindebben egy olyan lelkipásztor ad segítséget, aki maga is intézményfenntartó, tehát a kérdésnek napi aktualitása van számára.

Először azt nézzük meg, hogy milyen lehetőségünk van akkor, ha az intézményünket a reformátusság kívánja meghatározni és ezért az ott dolgozó munkatársakat be kívánjuk vonni az intézményt fenntartó református gyülekezetbe.

Végül pedig a református gyülekezet közösségének a református intézményre gyakorolt hatásáról lesz szó. A református intézmény valójában „házon belüli missziós terep”. Itt már a munkatársakon kívül a társadalmi szolgálattal érintett személyekről (diákok, gondozottak...), illetve azok hozzátartozóiról is szó van.

Az előadás és az azt követő megbeszélés időtartama: 90 perc (előadásonként)

Max. létszám: 70 fő

II. TÖBBNAPOS KÉPZÉSEK

2023. MÁJUS 1-4. - BIBLIKUS PRÉDIKÁLÁS. AZ EVANGÉLIUM HIRDETÉSE PÁL APOSTOLNÁL

A továbbképzés előadója

Név: Dr. Literáty Zoltán

Beosztás: református lelkipásztor, egyetemi docens

Szolgálati hely: Érdligeti Református Egyházközség,

Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Kar

A továbbképzés helyszíne: Ráday-konferencia központ, Mátraháza,

A továbbképzés kreditértéke: 18 kredit

A továbbképzés előadásainak címei:

1. előadás Az evangélium bibliai jelentése
2. előadás Az evangélium és a prédikálás (teológiai összefüggések)
3. előadás Az evangélium hirdetője
4. előadás Az evangélium és a retorika
5. előadás Az evangélium hallgatói
6. előadás Az evangélium és a hit
7. előadás Az evangélium és az erő
8. előadás Az evangélium és a közösség.
9. előadás Az evangélizáció kihívásai
10. előadás Az evangélium és üdvösség.
11. előadás Az evangélium és korunk prédikálásának megújulása

Az előadások tartalmának kifejtése (absztrakt):

Prédikálásunk elsődleges célja, hogy az evangéliumot prédikáljuk. Prédikátori reménységünk is abban van, hogy az evangélium ki tudja fejteni hatását a hallgatók életében. Az evangélium személyes prédikátori életünket is meghatározza a benne rejlő ereje által. Egy szó mint száz, az evangélium jelen van a prédikáció tartalmánál, a hallgató és a prédikátor élete kapcsán is. De mi az evangélium? Ahány hívő keresztyén, annyiféle válasz. Pedig a válasz egzakt jelentéssel bír. S ha ez a valódi/eredeti jelentés teret kaphat, akkor az evangélium teljes valóságában megújíthat nem csupán gyülekezeteket, de prédikátorokat is. A továbbképzés homiletikai célja mellett a pásztorálteológiai legalább ugyanolyan súllyal esik latba. Azaz nem csupán előadások, hanem közös tapasztalatok alapján megvitatott kérdések is részét képezik a továbbképzésnek.

A református prédikátor az evangéliumi prédikálás mellett talán csak a biblikus prédikálást értékeli nagyobbra. A továbbképzés egy biblikus modellt közvetít. Kitől tanulhatnánk mástól, mint Pál apostoltól, aki az evangélium hirdetésére tette fel egész

megújított életét. Pál fejében és szívében, hovatovább teológiájában a fogalmak egzakt jelentésekkel bírnak, s ezek a jelentések a prédikálásban elengedhetetlenek. A prédikálás nem önmagáért történik – Pál szerint –, hanem egyrészt az üdvtörténet részeként Isten szabadító aktusa, másrészt a pásztoráció eszköze. Pál prédikálását nem Lukácstól vesszük át, azaz nem az ApCsel szerkesztett beszédei adják az alapot, hanem személyesen magától Páltól. Azaz levelei alapján öt lépésben megyünk végig az ő teológiájának homiletikai koncepcióján: 1) Ige, 2) Prédikálás, 3) Evangélium, 4) Hit, 5) Engedelmesség. Ezek a lépések adják majd az ún. „biblikus” prédikálás kereteit. Majd ezeket alkalmazzuk saját egyházi helyzetünkre.

A továbbképzés célja, hogy a résztvevő igehirdetők természetesen ismeretekben is, de leginkább hivatásukat tekintve szerezzenek tudatos rálátást saját szolgálatukra, hovatovább megfrissüljenek igehirdetői szolgálatukban az evangélium ereje által. Várom szeretettel jelentkezéseiket.

Az előadás és az azt követő megbeszélés időtartama: 90 perc (előadásonként)

Max. létszám: 25 fő

2023. MÁJUS 1-4. - A XVII. század magyar református szemmel

A továbbképzés előadója

Név: Kiss László

Beosztás: református lelkipásztor

Szolgálati hely: Pécsváradi Református Egyházközség

A továbbképzés helyszíne: Ráday-konferencia központ, Mátraháza,

A továbbképzés kreditértéke: 18 kredit

A továbbképzés előadásainak címei:

1. előadás Visszatekintés az előzményekre: a magyar reformáció kezdetei és kibontakozása
2. előadás A korszakos átmenet: A tizenöt éves háború és következményei, Erdély, mint védhatalom
3. előadás Az ellenreformáció európai és hazai előzményei, a jezsuiták
4. előadás A katolikus restauráció felerősödése és Pázmány munkássága
5. előadás A harminc éves háború és hatása a felekezeti gondolkodásra
6. előadás A magyar protestánsok alkotmányos helyzete
7. előadás Az erdélyi fejedelmek békekötései és következményeik
8. előadás A kálvinizmus válasza az ellenreformációra, a szatmári zsinat, a puritanizmus. Patrónus és presbitérium problémája.

9. előadás Globális kitekintés: a gyarmatosítás, a kapitalizmus kezdetei, az angol puritán forradalom, Franciaország és a hugenották. Európa életörése a civilizációk között.

10. előadás A lokalitás I.: a honi falvak és városok élete, törvényei, gazdálkodása, külkapcsolatai, adózás.

11. előadás A lokalitás II.: Az egyházközségek élete, gazdálkodása. A lelkészek mindennapjai. Az egyházmegyék működése, iskolák. Igehirdetés, liturgia, pásztorlás és teológia

12. előadás A viharok: Erdély lehanyatlása, a gyászévtized, a török kiűzése.

Összegzés.

Az előadások tartalmának kifejtése (absztrakt):

A XVII. század úgy a globális, mint a magyar történelemben, beleértve a keresztyénség helyzetét is, változatos és máig tartóan nagy hatású korszak volt. A kurzus a század teljes, református szemszögű bemutatására törekszik. A török elleni harcok, az ország helyzete a birodalomban és a kontinens folyamataiban mind igényli a jobb megértést. A korszak kiemelkedő szereplői mellett figyelemmel leszünk a mindennapok kisemberére és alkotóira, az életükre, a gondolkodásukra. Ebből is látszik, hogy nem pusztán adat, esemény, évszám halmozására törekszünk, hanem a biblikus látás komplexitás-igényével vizsgáljuk a közjogi, a katonai és a gazdasági, valamint felekezeti folyamatokat.

Különös törekvésünk, hogy az egyházközségek és a lelkészek napi tevékenységére is figyelmet fordítsunk, nemkülönben a pásztori, igehirdetési és liturgiai megoldásokra. Az ismeretközlés és a református öntudat fejlesztésének szándékán túl a feldolgozó beszélgetések során megtanuljuk értékelni a kor reformátusságának problémaérzékelését és megoldásait anélkül, hogy a hagyományos magyar sérelmi érzéseknek átadnánk magunkat.

Az előadás és az azt követő megbeszélés időtartama: 90 perc (előadásonként)

Max. létszám: 20 fő

2023. JÚNIUS 6-9. - ÖNGONDOSKODÁS - REZILIENCIA: A lelkiileg szívós lelkész

A továbbképzés előadója

Név: Tasha Chapman (PhD, Trinity)

Beosztás: Egyetemi oktató (Professor of Educational Ministries)

Szolgálati hely: Covenant Theological Seminary (CTS)

Név: Mikola Borbála (MDiv KRE; ThM, DMin CTS doktorandusz)

Beosztás: Egyetemi lelkész

Szolgálati hely: Károli Gáspár Református Egyetem

A továbbképzés helyszíne: Ráday-konferencia központ, Gallyatető

A továbbképzés kreditértéke: 20 kredit

A továbbképzés előadásainak címei:

1. előadás: Reziliencia fogalma, kutatási eredmények
2. előadás: Személyes reflexió bibliai ige vezetésével – reziliencia gyakorlat
3. előadás: Mi segíti a rezilienciát?
4. előadás: A reziliencia biblikai teológiai alapjai
5. előadás: A bibliai elvek gyakorlati alkalmazása – reziliencia gyakorlat
6. előadás: Személyes reflexió bibliai ige vezetésével – reziliencia gyakorlat
7. előadás: Az önmagunkkal való sáfárkodás
8. előadás: A reziliencia megerősítése a szolgálatomban
9. előadás: Kreatív vezetési szimuláció –reziliencia gyakorlat
10. előadás: Naptár – reziliencia beiktatása a mindennapjainkba
11. előadás: Kreatív összegzés

Az előadások tartalmának kifejtése (absztrakt):

Mit jelent önmagunkkal sáfárkodni és miért olyan nehéz? A személyes egészségünk kihat a családunkra, hivatásunkra, szolgálatunkra. Mi van, ha a magunkkal való sáfárkodás nem önzés, hanem az önmegtágadás bölcs módja annak érdekében, hogy *el tudjuk végezni a futásunkat?* Mi köze a megszentelődésnek, a lelki formálódásunknak a önmagunkkal való törődéshez? A személyes környezetünk és bennünket körülvevő kultúra hogyan nehezíti, hogy érzelmi, szociális és fizikai jóllétünk érdekében egészséges szokásokat alakítsunk ki? Az önmagunkkal való sáfárkodás kihívásaiban az elvárások gyakran láthatatlan forrásai a belső és külső konfliktusoknak. Hogyan tudjuk bölcsen kezelni ezeket az elvárásokat? A kurzus ezeket a kérdéseket járja körül.

Az előadás és az azt követő megbeszélés időtartama: 90 perc (előadásonként)

Max. létszám: 23 fő